

יקלן, פרידריך (1895-1946)

(Friedrich Jeckeln). מפקד ס"ס. י' נולד בהורנברג (Hornberg), בשנות ה-20 הצטרף למפלגה הנאצית וכבר בשנת 1930 היתה לו דרגת ס"ס שטורמבנפירר. בספטמבר 1936 הועלה לדרגת ס"ס אוברגרופנפירר. אחרי פלישת הגרמנים לברית-המועצות ביוני 1941 התמנה לקצין הס"ס והמשטרה הבכיר (Hoeherer SS, und Polizeifuehrer) בחזית הדרום, שכללה את השטחים הכבושים באוקריאנה. ב-1 בספטמבר 1941 טבח היחידות שבפיקודו יותר מ-14,000 יהודים הונגרים שגורשו לאיזור קמיניץ-פודולסקי, ובחודשי יולי-אוקטובר 1941 נטלו חלק ברצח יהודי קייב בבאבי-יאר, ברובנו, ובדניפרופטרובסק. בסוף אוקטובר 1941 התמנה י' לקצין הס"ס והמשטרה הבכיר בחזית הצפון ובאוסטלנד, שכללו את הארצות הבלטיות (ליטה, לטוניה ואסטוניה) וחלקים מבילורוסיה. י' היה אחראי לאקציות ההשמדה של יהודי ריגה בחודשי נובמבר-דצמבר 1941, ולחיסול יהודים מגרמניה ומאוסטריה שנשלחו לריגה בחודשים האחרונים של 1941. במסגרת הפעולות נגד פרטיזנים שניהלו יחידות שבפיקודו של י' בבילורוסיה (מיבצע 'קדחת הביצות', Sktion Sumpffieber) בתחילת 1942 חוסלו גטאות רבים ורבות היהודים שבהם נרצחו. בתום המלחמה נאסר י' בידי בעלות-הברית והוסגר לברית-המועצות. הוא נשפט בפני בית-דין צבאי סובייטי בריגה, וב-3 בפברואר 1946 נידון למוות. באותו יום נתלה.